

Olomoučtí hasiči vyvinuli speciální vozíky. Usnadní zásah u hořícího elektromobilu

Hoří automobil v podzemní garáži. Prostor se rychle plní kouřem a jedovatými zplodinami, požár ohrožuje přítomné osoby i sousední auta. To je situace, s níž se hasiči setkávají běžně. A umějí si s ní díky dobře zavedeným a prověřeným postupům poradit. Co když zde ale dojde k požáru vozidla na elektrický, nebo hybridní pohon? Zapouzdřené baterie uvnitř vozu podle zkušeností ze světa i Česka představují komplikaci při hašení. A to zejména proto, že k vývoji tepla a zplodin hoření dochází uvnitř skrytého a nedostupného akumulátoru. Jak tedy efektivně zvládnout takovou situaci? S řešením nyní přišli hasiči z HZS Olomouckého kraje, kteří vyvinuli ve spolupráci se soukromou strojírenskou společností speciální sadu technických prostředků pro manipulaci s vozidly. V podstatě se jedná o soubor unikátních pojízdných vozíků. Na ně se částečně uhašený vůz naloží a vyveze se z ohroženého prostoru na volné prostranství, kde se poté může bezpečně pokračovat v jeho ochlazování a hasením zásahu. V rámci České republiky i Evropy jde o jedinečný technický prostředek, díky němuž se urychlí a zefektivní zásah hasičů a zásadně se eliminují škody i následky požárů vozidel na alternativní pohon.

Sada pro manipulaci s vozidly slouží především k evakuaci nepojízdných automobilů a lehkých užitkových vozů o okamžité hmotnosti kolem 4000 kilogramů tam, kde je výškově či jinak omezený přístup těžké techniky a odtahové služby. Jedná se tak hlavně o podzemní garáže, vícepodlažní parkovací objekty, parkovací domy či střešní parkoviště s plošinovými autovýtahy. Nespornou výhodou je, že můžeme díky těmto technickým prostředkům pohybovat i s automobily uzamčenými, poškozenými a nepojízdnými. Zároveň však v případě použití manipulačních vozíků nedochází k sekundárním škodám. „Tak, jak se nové technologie vyvíjejí a zavádějí do provozu, musíme na tuto situaci reagovat. Čeští hasiči jsou známí svojí flexibilitou a schopností operativně reagovat na nastalou situaci. U zásahů musíme umět správně používat stávající vybavení, jsem ale rád, že u našeho sboru máme i kolegy, kteří se podílí na vývoji a testování nových prostředků, které pomohou dalším hasičům plnit jejich poslání a možná přispějí též k jejich bezpečnosti,“ popisuje Petr Ošlejšek, náměstek ředitele pro IZS a operační řízení HZS Olomouckého kraje.

Technické prostředky vyvinuli hasiči ve spolupráci se soukromou společností, s níž museli při konstrukci vozíků vyřešit hned několik problémů. Při podrobném průzkumu trhu totiž zjistili, že transportní vozíky sice již existují, používají se však pouze na konkrétní typ převozu, například v autodílnách nebo showroomech. Tento typ nebyl z mnoha důvodů pro hasičské účely vhodný (váhové limity, překážky, zpomalovací prahy, nájezdové rampy, výškové rozdíly atd.). Proto byl vyvinut nový, jehož konstrukce je velmi pevná a odolá i méně šetrnému zacházení, kterému se u zásahu mnohdy není možné vyhnout. Velkou výhodou je transport vozu samotnými hasiči, ale i vlečným, popřípadě brzděným automobilem. Po výrobě prototypu jsme přistoupili ke zkouškám manipulační sady a několika zdokonalovacím úpravám. Kromě 4 ocelových vozíků je sada opatřena vázacími prvky pro uchycení kol i jednotlivých vozíků mezi sebou. Součástí jsou též prvky pro vlečení, brždění a stabilizaci vozidla a pneumatické zvedáky. „Na vývoji pracujeme od roku 2019. První prototypy vozíků byly na světě už v lednu 2020. Během loňska jsme uskutečnili asi 13 praktických zkoušek, díky nimž jsme vozíky i celou sadu odladili. Oceňuji především spolupráci mezi hasiči a konstruktéry ze soukromé firmy. Po tak dlouhé cestě plné zkoušek konečně můžeme říci, ano, umíme...,“ vysvětluje proces vývoje nových technických prostředků Pavel Thin, velitel čtyř olomoucké stanice, který vedl projekční tým.

Díky spolupráci se soukromými subjekty jsme mohli provádět zkoušky manipulační sady v různých typech objektů. Testy jsme uskutečnili například v podzemních garážích olomoucké Galerie Šantovka, v multifunkčním domě Namiro či ve vícepodlažních parkovacích domech autosalonů v Olomouci. Místa testů jsme nevolili náhodně. Vybírali jsme ta, která svou dispozicí mohou potrápit nejen řidiče v běžném životě, ale při zásahu i hasiče. Otestovali jsme vozíky rovněž na příčných prazích, na šikmých rampách, v autovýtazích nebo v podzemních garážích s komplikovaným nájezdem i výjezdem. Manipulovali jsme jak s běžnými vozidly, tak také s automobily na hybridní nebo alternativní pohony. Například jsme z nepřístupných prostor přesunovali vozy továrních značek Tesla, Audi, Mercedes-Benz či BMW.

Sadu budeme přepravovat na místo zásahu na přívěsném vozíku, aby ji bylo možné využít operativně. Nyní bude umístěna na centrální stanici v Olomouci, využít při zásahu ji však bude možné kdekoli v Olomouckém kraji. S ohledem na rostoucí počet podzemních garáží, parkovacích domů i rozmach elektromobilů předpokládáme její nasazení především ve větších městech v kraji. Jen v Olomouci jde o desítky takových objektů. Jejich počet rok od roku stoupá, což souvisí s výstavbou nových bytových domů, jejichž součástí jsou zpravidla právě podzemní garáže.

Sada pro manipulaci s vozidly byla částečně financována z daru generálního partnera projektu Galerie Šantovka Olomouc a částečně z prostředků HZS Olomouckého kraje. Na jejím vývoji se konstrukčně podílela společnost Přidal s.r.o., která manipulační vozíky též vyrobila. Taktiku nasazení a širší využití technických prostředků jsme konzultovali s Generálním ředitelstvím HZS ČR, technické parametry jsme ověřovali ve spolupráci s Technickým ústavem požární ochrany GŘ HZS ČR. Testování v reálném provozu jsme mohli uskutečnit díky spolupráci s Českou asociací hasičských důstojníků, s Lukášem Hatašem, výkonným ředitelem Asociace pro elektromobilitu České republiky, Magistrátem města Olomouce a olomouckými autosalony Samohýl Motor, Centrum-Moravia Olomouc a CarTec Olomouc. Tímto všem výše zmíněným společnostem a institucím děkujeme.

Naše práce nyní nekončí. Naopak. V současné době společně s týmem Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje pracujeme na taktice hašení elektromobilů, která doplní celý postup při požáru vozidel na elektrické či hybridní pohony.

Základní parametry sady pro manipulaci s vozidly

Obsah sady: 4x vozík, 4x podložka pro vozidla s poškozenými koly, vázací prvky, pneumatické zvedáky

Nosnost: 1000 kg/vozík

Hmotnost vozíku: 38 kg

Maximální rychlost transportu: 5 km/h